

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábol peit orát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többihez
hirdetési díj a sorok számától
Délkeletj minden külön beki-
rítástól 30 kr.
Hirdetési vagy reklámot magában
foglalt újságilag sora 50 krajcár.

"Nyitár" ben megjelent köze-
lemben minden peit sora 30 kr.
Hirdetési díj a sorok számától
Délkeletj minden külön beki-
rítástól 30 kr.
Hirdetési vagy reklámot magában
foglalt újságilag sora 50 krajcár.

Kéziratok vissza nem
adatok.

ÉKE
gőzmalom
rtéke
mény élkül
hellett.
tt.
100 kiló.
rószemű 16.20
15.20
15.60
15.20
14.80
14.40
14
rendű 13.60
13.20
12.60
11.40
10.20
70 kg. 9
70 6.40
50
50 3.80
50 kg 3.20
75 kg.
100 kl.
rágább
s. 23.
teljesül
85 kilo
50
75
Gép-
készfés-
ben, Len-
zoba pad-
denemü
kat), va-
yi bora-
kezelve,
tén hor-
g—üveg
literes
13 kr.
100 liter
10—5 kr-
ajánlom
elmos
NITÉS
ERVAR
1879
evéllel
ben.

A tíz éves diplomaták.

(X.) A bolgár népet most tíz éve, hogy az annyira elhíresztelt török járom alól felmentette az oroszok kényura: II. Sándor császár csak azért, hogy azt most már mint bolgár nemzetet, annak utóda III. Sándor császár saját cári igájába lenyűgözhesse: azonban a még fiatal diplomaaták megértették a csárok politikai fondorlátait, gondoltak nagyot és merészet, mit szépen keresztül is vittek; éppen akkor, midőn az orosz és osztrák csókok akarták csattanásaikkal az örök békét hirdetni ennek a dinamit-piramison álló vén Európának.

Először megcsorbitották a berlini örök békét hirdető nemzetközi egyezményt — Kelet-Ruméliának elfoglalásával, melyet az aláírt nagyhatalmak mint »fait accompli« hallgatva helyben hagytak, — igaz, hogy hol az egyik, hol a másik nagyhatalmasság viczkándozott a berlini egyezményre hivatkozva, de azt mint már befejezett tényt megsemmisíteni többé nem lehetett.

Első Sándor bolgár fejedelemre ezért megnevezte III. Sándor orosz császár — de még jobban megharagudott rája Ausztria, ki azonban jegyzék-váltásnál tovább menni nem tartotta tanácsosnak.

Azonban mégis gondolt ez is valami nagyot, de a mely — mint sok más gondolata Ausztriának — füstbe ment s azzal csakis nagyhatalmi állását kompromittálta a világ előtt, melyért ki is lett szépen mosolyogva.

Ausztria hosszu jegyzékreiben azt akarta, hogy a Ruméliát elfoglalt bolgár kérdés megoldásába, illetve visszafoglalásába ugraszszák bele a szerinte is betegnek ösmert török állam fejét, hogy majd az kaparja ki neki a sült gesztenyét, de a beteg embernek is volt annyi esze, hogy nem ijedt meg Ausztria fenyegetéseitől, hanem vissza irt jegyzékében azt hozta ajánlatba, hogy a ki meleg gesztenyét akar enni, hát kaparja ki magának azt a bolgár parázsból.

A jegyzék-váltás idejét a bolgár nép tíz éves diplomatái pedig arra használták fel, hogy erős nemzeté alakult s sem az oroszok által kiküldött lázító Kaulbars cári biztos, sem pedig a muszka rubelek, sem az osztrák fenyegetései nem birták nemzeti egységökből kizavarni, hanem siettek regenseket (kormányzókat) és kormány-formát megalakítani.

Hogy mely politikai hajszaúak volt a bolgár nemzet és kormánya kitéve, azt nem kell itt ismételnem, mert az még élénk

emlékében van mindenkinek, ki azt figyelemre méltatta.

A bolgárok megválasztott kormányfőit azt gondolták, hogy a bolgár köztársaságot csakis a legvégső esetben fogják kiküldeni — előbb megkísértenek mindent, mi saját és a vén lomha Európa békéjét meg nem zavarná, — és nekik ez is sikerült.

Most már van fejedelmök, de ezt is jó eleve betanították, hogy oda menetelést ne határozza meg komolyan, nehogy valami oroszoktól kitelhető goromba csorba ütessenek a békén, már leutazása alkalmakor.

A bolgár regensek nagyon jól ösmertik ellenfeleiket, innen volt a leutazás bizonytalansága is; hogy azután mit mond majd ehez az oroszok csárja, és a berlini egyezséget aláírt többi nagyhatalmasságok, arra keveset adnak a tíz éves diplomaták, mert hátuk megett van a nemzet, a mely tíz évi felszabadulása után eléggé megérett arra, hogy szabad és független lehessen.

Igy járt el az a szabadság bölcsőjéből alig kikelt nép, mely ma már Európa hatalmasai előtt is a nemzetek soraiba soroltatta magát.

Ugyan mily érzés fogja el ily bevégzett eseményekkel szemben a magyar nemzet fiait, melynek alkotmányát és önálló függetlenségét már egy ezredév óta ösmerti a világ történelme? de az ily eredményt csakis az egyesült akarat és az egymást megértés szokta előidézni.

Belföldi hírek. Az erdélyi ev. egyház kebeleiben fennálló általános növegyetnek újabb Besztercen, Tacsos, Lekencén és Vermesen alakultak főkegyelei s a belügy-miniszter megerősítette ezek alapszabályait — Az aradi függetlenségi párt Kossuth nevenapja alkalmából ünnepélyt rendez, melyen Besze János mond beszédet. — „Lajosfalva“ nevet vett föl a — beszerce-naszódmegeyi Kirilbába, régebben Ludvigsdorf község; a belügyminiszter jóváhagyta a névmagyarosítást. — Zágrábból azt írják, hogy túlzó patrioták orosz nyelvű hetilap alapításáról beszélgetnek, mások meg hetenkiint kétszer megjelenő magyar lap megindítását tartanák jónak; terv mindkettő s meglehet, hogy egyikből sem lesz semmi. — Folgenovics ki eddig csak egy párbajsegédet birt kapni, Frankot, a nagyszájú hazafit, nyílt levelben kérte föl a közönséget, hogy a harmincz mandátum ügyében hozandó ítéletével vádját elhárítja magától; ez úgy ben elutazott de nem tudják hová.

Koburg herceg. A berlini és bécsi felhatalosok egyetelműleg konstatalják, hogy Koburg herceg a hatalmak megegyezése nélkül utazott Bulgáriába, s részint óvólag, részint gúnyolódva szólnak a „kalandról“. — Feltűnő, hogy a Times is igen tartózkodólag

szól Koburg herceg ez elhatározásáról. A lapok konstatalják, hogy egy hatalom sincs Koburg herceg megett, még Angliá sem.

A mi külügyi hivatalunkat illeti, a P. L. főlemiti, hogy gróf Kálnoky csatlakozott a porta figyelmeztetéséhez, melyet ez a herceghez intézett volt, vagyis gr. Kálnoky szintén óvta a herceget a leutazástól. Más forrás szerint gróf Kálnoky levelet is intézett ily irányban a herceghez s e levelnek csak szokott zársorai voltak udvariasak.

A Journal de Saint-Petersbourg „kalandnak“ nevezi a herceg leutazását, akár a bécsi Fremdenblatt; törvénytelennek inkonveniensnek mondja a herceg elhatározását; tiltakozik az ellen, mintha ez a bolgár kérdés megoldásának volna tekinthető de egyelőre bevárának tartja az események fejlődését.

Szófia aug. 11. — Az itteni városi hatóság ma nagyszabású előkészületeket kezdett meg a fejedelem ünnepélyes fogadtatására. A hír szerint, a jövő heten fog ideérkezni. A fejedelmi palotában is nagy előkészületeket tesznek.

Szófia, aug. 11. Az a hír, hogy Koburg Ferdinánd herceg leindult Bulgáriába, itt nagy ujongást keltett. Minthogy az eskütelétél új számítás szerint aug. 14-én fog történni a képviselők utastitást kaptak, hogy addig Tirnovában legyenek.

Turn-Szeverin, aug. 11. Koburg herceg kíséretével a legnagyobb és legkényelmesebb gőzöson érkezett Turn-Szeverinből a Vaskapu alatt fekvő Gurava faluba. A gőzös hátsó árbozcan a nagy bolgár zászló lobogott. A rendfentartására Guravában mintegy harmincz egyenruhás román rendőrkatona volt kürendelve. A bolgár yacht nem érkezett meg üdvözlésre s hírszerint Widdinnél várja be a fejedelem megérkezését. Hivatalos fogadtatás Guravában nem volt.

Viddin, aug. 12. Koburg Ferdinánd herceg kíséretével esti 6 órakor ideérkezett. Diszesen fellobogzott hajó, a helybeli lakossággal a fedelzeten, a herceg elé ment, ki zajos Hurrah-kiáltásokkal üdvözöltetett, mi alatt a vár fokáról 100 ágyulövés eldördült. A helyőrség díszben a rakparton volt felállítva, hol óriási neptömög várta a herceg megérkezését. A herceg ki egyenruhában volt, a prefektus és a helyőrség parancsnoka, valamint a klérus által, mely bolgár nemzeti színekkel ékesített egyházi díszben megjelent, a nép tüntetései közt üdvözöltetett. A herceg szemlélet tartott a felállított zászlóalj ment hol a küldöttsegeket fogadta. Felsőrai időzés után a neptömög folytonos ovációi közt visszatért a hajóra.

Stambulov regens a herceget megérkeztek a következő beszéddel üdvözölte:

„A bolgár kormány nevében van szerencsém fenségedet Bulgária határán üdvözölni és kifejezést adni a mely ragaszkodás és határtalan szeretet érzelmeinek a bolgár nép és hadsereg részéről, melyek türelmetlenül várják szeretett választottjaink körükben való megjelenését. A bolgár nép sohasem fogja elfelejteni, hogy fenséged, jövőjébe vetett bizalmat tanúsítandó oly sulos pillanában kegyes volt a bolgár nép becsületének és függetlenségének.“

Érdekes lesz még felemlíteni magának a toronysisaknak, illetőleg a torony végződéseknek okadatoását. Már az emberi gondolkodás szellemében rejlik hogy mintegy megkívánja a toronynak csucsban való végződését. E körülmény a góthikában tényleg első helyre van állítva és minél tökéletesebb megközelítések czéljából, nemcsak a toronyot, de az összes végződések, ormokat, pilléreket is e szellemben adja meg.

Monumentalis műveknél a toronysisak masszív anyagból van építve és lehetőleg kerül a fa vagy vasszerkezet alkalmazását. Indokolt ez eljárás még azon szempontból is, hogy a masszív torony sisakok szemben a faszervezetekkel, sokkal tartósabbak, különösen pedig tűz ellen védettek. Egy német műtörténész statisztikai adatai szerint a faszervezetű toronysisakok legtovábbi épségben maradás, legfeljebb 300 évre tehető, míg a masszív sisakok ezzel szemben — úgy szólván — az örökkévalóságot képviselik. Magának a torony csucsivnek készítésénél szintén a modern technika legújabb vívmánya vétett tekintetbe és a toronycsucs veszélymentesítése az úgynevezett ingaszervezet által biztosított.

Altalában a debreczeni ref. új templom tornya feltűnőti mindazon követelményeket, melyeket úgy konstruktív, mint symbolikus te-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A debr. czegléd utczaí ref. újtemplom.

(Mellátás művészeti szempontból.)
— Közl.: Egy laikás. —
(Folytatás és vége.)

Visszatérve a főhajóra, meg kell említenünk annak boltozati rendszerét is. A főhajó meglehetősen nagy fesz-távolsággal bírván, a térnek osztatását tetten szükségessé és így jöttek létre szerkezeti okokból is a fentebb már leírt mellékhajók. E módon aztán lehetségessé vált a támasztó rendszernek egy olyan szerkesztést egészét hozni létre, mely — mintegy a szükségletek eredménye — a szerkezettől fejlődött és nem önkényesen választott.

A centralis résznek boltozata szintén nagy figyelmet érdemel. Itt a feladat az volt, hogy a négy oldalról jövő és nagy boltozati nyílásokat igénylő karzások és hosszahajó csatlakozás méltó befejezést nyerjenek. A szerkezet itt annál is inkább merész és hatásteljes, mert a keresztborda nagy nyomása látszólag minden tetemesebb fal erősítés és egyéb technikai segéd eszköz mellőzésével, tisztán szerkezeti alapon ellensúlyozatik. A futóhelyisé-

gek elrendezése folytán a nagy ívek kettősek lettek és ez ismét a hatás emelésére szolgált. A centralis részt borító kombinált csucsvics kupolaboltozat az épület külsején is ki van tüntetve egy, az oromok felett magasban kiugró gúla tető által, mely már messziről felismerhetővé teszi az alaprajz typusát s mintegy az átmenetet közvetíti az egész elrendezés mellő részén elrendezett sugar, magas toronyhoz.

A torony alkalmazása a nép felfogása szerint elengedhetlen feltétele a templom épület teljességének. Gyakorlati czelja a harangozóknak minél messzebb való elterjesztése, melylyel kapcsolatban annak symbolikus és egyéb rendeltetése is jár. A torony helyzete mindig az adott helyi viszonyoktól s az alaprajzi elrendezéstől függ. Centralis elrendezésnél, ha egészen következetesen akarunk maradni, a toronyt a centralis rész felé kellene helyezni, vagy francia módra annak egyik oldalához illeszteni, illetőleg olasz minták szerint, a hajó testtől egészen külön állónak építeni.

Minthogy azonban emez említett elrendezések náluk még idegenek, a debreczeni ref. új templomtorony elrendezése inkább csatlakozik a conventionalis hagyományokhoz s a főhajó elé esatoltatott. A torony konstruktív elemeire vonatkozólag megjegyzendő, hogy az

— Francia és belga lapok a gasteini találkozásról. A Temps a gasteini császártalálkozásról igen hideg, szinte szarkasztikus hangon emlékezik meg. A sza lovai győző és legyőzött — ugymond — ismét kezét szorították és átkarolták egymást. Ez a találkozás különben annyira szokásává lett a két uralkodónak hogy e tradíciótól való eltérés mindenesetre különféle magyarázatokra adnak okot. — Az Indép. Belga ugy véli, hogy a miniszterek távolmaradása Gasteinből azt bizonyítja, hogy a találkozásnak nem volt politikai jellege; megengedi azonban, hogy megerősítette az osztrák magyar német szövetséget; a belga lap erre vonatkozólag megjegyzi, hogy e szövetség nem elég hatalmas a forrongó anyagok lenyűgzésére; a hármasszövetség képes volt erre, a kettős nem. De a rendbontók mégis könnyebben mozognának, ha csak egyes különálló hatalmakkal állának szemben. Egyébként Olaszország is a két szövetséges nagyhatalom mellett van.

— Külföldi hírek. Humbert olasz király tizezer frank kegediját utalványozott. Depretis övezgyének, ki Stradellában meg is fog látogatni. — Kragujevacban gyászmisét tartottak Katkoff emlékére. — A romániai parlamentben a konzervatív párt tisztességeiből elemlválnak az ellenzék többi csoportjaitól s az ó-konzervatív vezére Katargiu Lackár. tizenkét év múltával most lépett ismét először személyes érintkezésbe Károly királyal, tiltakozva az antidinasztikus tüntetésekkel való közösség ellen. — Bismarck herceg Berlinbe érkezett s onnan holnap Kissingenbe megy a fürdő használatára. — A Gartenlaube-nak, mely a magyar közérzetet gyakran megérti egyik szerkesztője Blüthgen Ernő, osztrák postatisztnek magyar földön született fia, ki négy évvel ezelőtt még a Krisztinavárosban lakott s itt nem tudva zöld ágra jutni, mint elégtellen ember kivándorolt; rokonai most is élnek a fővárosban. — Szentpétervárról a rendőrség orosz lapnak tiltja be Zola legújabb regényének további közlését. — Kholmány volt a hír, hogy Németország Belgium határán huszonhat vasuti nagy épületet emelt, hogy azokban nagy számú katonaság legyen s adandó alkalommal nagy német sereget törhessen belga földön át Franciaországba. — Savoiron szabadon bocsátására, mint Massauhól jelentik, Ras Alola 15,000 tallér váltásdíjat kap. — Szudánból jelentik, hogy a berberi új emir rendkívül kegyetlenkedik s a karavánokat is zsarolja, ugy hogy ezektől rövid idő alatt 10,000 tallért szarozt.

Vidék.

H-Böszörmény, 1887. aug. 11. Az aránytagosítás mibenléte felől, a Debreczen 115-ik számában közölték után ezuttal csak az közölhető, hogy a bevezetettnek állított mérnöki munkát meghitelesítése tárgyában, az eljárás f. évi július hó 16-ik napján megkezdett, július 19, 21 és 22-ik napján folytatott s ezen négy nap helyszíni munkát után, július 24-én több mint 600 birtokos előtt, a Hajdúkerület háza nagy teremben, kihirdette a végrehajtó bíró ur, hogy a tagosítómérnök műszaki munkálata meg nem hitelesíthető; mert a hitelesítómérnök jelenléte szerint, a természetben talált dűlölések, és a kiosztott egyes tagok, nem egyeznek meg, és a tagosítómérnök által készített térképben, és földkönyvben írott dűlölés és egyes kiosztott tagok területi mennyiségével, a tagosítómérnök földkönyv készítése nincsen is, mennyiben a tagosító mérnök által hitelesítés alá terjesztett földkönyvforma, mindennek inkább, csak földkönyvnek nem nevezhető. A hitelesítési eljárás eredményének ki hirdetését eljenzések közt vette tudomásul a nagy sokaság, és mindenki örvendett a felett hogy az y. czikkeltirő által istenített, s a felpere által erőszakolt átkos mérnöki munkát, meghitelesíthető nem lehetett; és örvendett a birtokos sokaság akkor is, mikor a

kintében a tornyokhoz kapcsolni szokás. Formái nemcsak, alakja nyúlank, de erőteljes, csúcson könnyed, mintegy megkövült virág képezett ki, mely a magasba törekszik, az ember tekintetét önkénytelenül is az ég felé vezérli. Fontos tényező a templom belsejének miként való kereszttől vitele Magától érthető, hogy a belsőnek formai kiképzése szigoruan az egész elrendezés karakterének bélyegét kell, hogy magán hordja. E követelménynek a debr. ref. új templomban elég tétel, habár a hatás teljessé csak akkor lesz, midőn majd a belső falak a konstrukció részletek élesebb hangsúlyozása szempontjából színezve lesznek. A ref. templomok belsejének színezési kérdése ma már nem képezheti vita tárgyát. Az eddigi tradíciókon alapuló meszelés — mint már fentebb is kimutattuk — nem lényeges feltétele a kálinista templomoknak, sőt inkább helytelen magyarázata a hely. hitv. templomok történeti fejlődésének. A művelt és finomult izlés nem elégedhetik meg a vakító fehérre meszelt falak sivar pusztaságával s a következetességhez szokott szem megköveteli, hogy a tektonikus elemek a testvér művészetek — festészet és szobrászat művei által — hangsúlyozva és formailag is disztive legyenek. Valóban csak a legnagyobb elismeréssel

kihirdette a határozatot, mely szerint a tagok kiosztására vonatkozó mérnöki munkát újra készítenő lesz. Ezen örvendése a birtokos lakosoknak nem ok nélküli volt, mert ma már mindenki meg van győződve arról, hogy a kiküldött végrehajtóbíró ur, a kiosztási munkát újra készítésénél és kiosztásánál senki érdekét sem engedte, a más érdekéért megrovíditott. Amde a ki, a h-böszörményi aránytagosítási ügyben hozott alapítételek idég lett végrehajtását figyelemmel kísérte, az nemcsak a mérnöki munkát rosszasságában, hanem a volt kiküldött végrehajtóbíró azon eljárásában látja az óriási nagy hibát, hogy a tagok kiosztása bírálóg megrendeltetett és végrehajtott a nélkül, hogy a tagosítandó határon találtató kules — nem kules és aránytörvénnyel tevő földterületek, külön-külön, — azután pedig, az egyesek birtokában lévő kules és nem kules birtokrészek, mint szinte a kules birtok után eshető közös osztatlanokból illetmények, egyenként műszakilag kimutattattak, felülvizsgáltattak és meghitelesítettek volna. Birtokrendezéséknél az összesítésnek vagy tagosításnak és a tagok kiosztásának, ez a munkát, t. i. az arányosítási munkát képezi az alapját.

Ha ez a munkát készen — és hitelesítve nincsen, különösen ott a hol közösök felosztásáról van szó: tagosítani, s a tagokat helyesen kiosztani egyáltalában nem lehet, és törvényeink értelmében nem is szabad. Ezek tudatában, midőn a volt kiküldött bíró ur, az elhelyezkedésre vonatkozó műszaki munkát elkészítette, egyszersmind a tagok nyomban leendő kiosztását is elrendelte: a közbirtokosság választmánya tiltakozott az elrendelés ellen és kérvenyezte, hogy elebb az arányosítási munkát — ha ugyan ilyen műszakilag készített munkát létezik — vizsgáltsa felül és hitelesítse meg, s azután végtesse a kiosztási műszaki munkát, de e sen kérelem, a tagosítómérnöknek 1886 évi július 16-ik napján kelt következő jelentése folytán: „Nagyságos Beeske Lajos kiküldött kir. törvényesbíró urnak. Helyben Nagyságod 256 1886 szám alatt hozott végzésére van szerencsém a következőket jelenteni: „A közbirtokossági választmány azon tiltakozására, hogy a további végrehajtási eljárás „szüntessék be mindaddig, mg a kulesbirtok kidolgozva nem lesz: jelentem, hogy azt már „maga a választmány által kiküldött bizottság régen elkészítte, az ezeket után, a közbirtokosság felülvizsgálata pedig, majd a tagok átadásakor, „a hitelesítő mérnök teendői „közszé fog tartozni,“ — 1886 évi augusztus hó 9 én 287/1886. szám alatt kelt végrehajtó bírósági végzéssel, — mely végzés nagyon hasonlít a perbeszédhez, — elutasított és a tagok kiosztása csakugyan megtörtént, a nélkül azonban, hogy az arányosítási munkát, műszakilag elkészített, bemutatott, felülvizsgáltatott és meghitelesített volna.

Ilyen törvényellenes és erőszakos eljárás után a midőn ma már bírálóg is kimondották hogy a tagosítómérnök műszaki munkálata annyira rossz, hogy az meg nem hitelesíthető, ha az a cél, hogy a h-böszörményi aránytagosítás az érdekeltek birtokosok melegegésére, törvényesen és igazságosan tejeztessék be ez alkalommal nem a tagok újra kiosztásán, hanem az arányosítási munkát helyes kidolgozásán kell a műszaki munkát meg kezdeni, hogy így a kulesbirtok, nem kules birtok helyes felvételével, a város és közbirtokosság mint szinte az egyes birtokosok közt fenforgó viszálykodásokat és perlekedéseket végleg megszüntetni lehessen, mert ha ezen fenforgó rettenetes törvényellenes eljárás figyelmen kívül hagyatik és ez alkalommal nem orvosoltatik, — az újabb kiosztási munkálat is csak károsodása és haszontalan kiadása lesz a közbirtokosságnak.

Senkiesem ketli, sőt minden birtokos hiszi, hogy az idézett végrehajtó bírósági végzés és az idézett tagosító mérnöki jelentés,

szólhatunk a debr. ref. egyházközség minden aprólékos dologra kiterjedő figyelméről, a midőn az új templom ablakaiba színes üvegek alkalmazását határozta el. Megvagyunk győződve, hogy a teljesen puritánok közt tartott színezett és csupán geometrikus rajzokkal ellátott ablakok a belső térhatás emeléséhez lényegesen hozzá fognak járulni. A karzatok emelkedően elhelyezett boltozatai alatt levő három nagy orom ablak valósággal nagyszerű fényű világitásban fogja a centralis részt fejtüntetni s a templombelsejében egy egészen más légkört teremteni, melynek a külső profán világgal semmi összefüggése nincs.

Egyszóval a belsőnek megengedett módon való díszítésénél mindig szem előtt kell tartanunk azt, hogy az isten házának ugy külső leg méltónak kell lenni hivatásához, mint belsejéből mindent ami profán szemünne. E tétel már magában van véve kizárja azt, hogy a belső a színek tarka tömegével lássuk el. Észszerűen csupán csak annyira szabad tért engednünk e részben, hogy ott, hol az anyag nemes, mutassuk azt a maga természetességében, ott pedig, hol kevésbé nemes és tökéletes építőanyag használtatott, vonjuk be egyszerű tartós színnel, melyen e-utlag a hézagokat is feltüntetjük. A kiálló részek, mint pillérek, consorok, hogy így az egész alapszerkezete mintegy harmóniába jöjjön s az

nem csak a mostani végrehajtó bíró urat, hanem a kir. törvényesbíró is begyőzik arról, miként a böszörményi aránytagosításnál a tagok kiosztása előtt, az arányosítási munkát műszakilag kidolgozva, s a végrehajtó bírósághoz és közbirtokossági választmányhoz bemutatva nem volt tehát hogy az elhelyezkedéshez és tagok kiosztásához megkivántató törvényes alap hiányzott és ma is hiányzik. Mielőtt tehát, a tagok újra kiosztására alkalmazandó tagosító mérnök megkezdende műszaki működését, a hiányzó arányosítási munkát kell, az alap itéletek értelmében és a választmány által beadott kimutatások alapján műszakilag elkészíttetni, felülvizsgáltatni és elbírálni, s a tagok újra kiosztását ezen munkát alapján fogatosítani. Ekkor teljes lesz az öröm H-Böszörményben, s az y. czikket író által megzavart béke örökre helyre fog állitadni.

Kovács Sándor.

HELYI HIREK.

Aug. 13.

Szomorú nap. Emléke is setét. Köddel borítja Világos terét.

Hanyatló zászlók tépett szárnyiról. A szent szabadság vesztett ügye szól.

Vitézek kezéből kihullt a kard, Ármány tiporta le a hős magyart.

Angyali kar a mennybe könyezett, Zokogván a letiprott hon felett.

Komor felhők fényes villámból Haragvó Istenünknek lelke szól:

„Szegény magyar népem, megbűnhődél, De ki sokat szenved: örökké él!”

K. B.

Sajtóper. Löwinger Adolf és társai m-szigeti lakosoknak Teitelbaum Chama, Jontof Lipa főrabbi és társai elleni sajtó-ügyében a jun. hó 27-ik napjára kitűzött tárgyalás — magán-vádlok kérelme következtében — elnapoltatott. Ezen ügyben az esküdtzéki tárgyalás szept. hó 5-iken fog megtartatni, s a debr. kir. törvényesbíró enőke értesítette városunk polgármesterét, hogy e napra az esküdtzések tágait hívja be.

Országos vásár. A sertés-vásár ma kezdődött s látogatottnak mondható. Az árak is elég magasak.

Egyház. A debreczeni ref. egyház tegnapi iskolaszéki ülésén, Galgóczy Ilona székesfehérvári születésű tanítónő, a leánynevelő-intézetbe tanítónőnek egyhang. ulag meg választott. A leánynevelő tanintézetben, a jövő tanévben Mácsay Sándor lesz az ének-tanár, a vallástant pedig Illyés Endre segéd-lelkész ur fogja tanítani. Győry Zsuzsika tanítónő eddigi állásában megerősítet. Ezeket kívül a folyó ügyek nyertek az ülésen elintézésért.

Garazdalkodó arkasok. Ritka eset történt csütörtökre virradó éjjel Debreczen és H-Böszörmény között, a zeleméri csonka torony tájékán. Nevezett éjjel ugyanis juhokat hajítottak Böszörményből a debreczeni vásárra, s a csonka torony mellett az erdőből 7 darab ordas farkas kitört s a juhokat marczangolni kezdte. Csak nagy ügygyel-bajjal lehetett a garázda vendégeket elriasztani.

Felhívás. Debreczenben és a környéken az 1868 ik évben született ifjak, kik az 1888-ik évi újenczélitársulnál az I-ső korosztályt fogják képezni ezennel falhivatnak, hogy az újenczélis összejáráshoz való beiratás végett a Czegléd-utczában levő Komáromi-féle házban a katonai ügyosztálynál azonnal jelentkezzenek, mert ellenkező esetben a mulasztók a védtörvény 42 §-a értelmében a további törvényszerű eljárásra tekintet nélkül 100 frtng terjedő pénzbírsággal, vagyontalanság esetében pedig husz napig tartó fogsággal fognak büntettni. Debreczen. 1887. augusztus hó 15-én L. a. y. Lajos, tanácsnok.

Iskolai értesítés. Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában az új tanév szep

egyes elemek accordatiói lehetőségessé válnak.

Az eddig mondottakat összefoglalva vég eredményül kijelenthetjük, hogy a debreczeni új templom építésénél tekintetbe, vétetett mindazon körülmény, melyet a mai korszellem igénye megkövetel. Es valóban feltétlen elismeréssel kell adoznunk debreczeni város hely. hitv. hiveinek mint akik oly ép érzékkel felismerték s magokévvá tették az eszmét s mintegy zászlóvivők szerepelnek a ref. templom új tyusának megállapításában. — Megértették, hogy a templomépítézet, mint az építő művészet ideális feladata nem a közönséges mértékkel bíralandó, megértették, hogy az egy organikus egész, melynek műtartalma a vallási élet belsejéből fejlődik.

Egyszerűség, komolyság s méltánosság s méltóságteljes nyugalom képezik följelmonását ugy külsőleg, mint belsőleg a ref. templomnak s éppen ezért formáinak alkalmazásánál a köznapit tul kell lépni, hogy egy megkövült predikációhoz hasonlítva a templom falai szőljanak a hívőkhoz, azoknak figyelmét hívják fel mindazokra, miket netalán a gyarló ember nyelve elhallgatott volna. Meg jegyzendőknek véljük itt: Templom összes hossza 40.83 méter, legnagyobb szélessége 25.62 méter. A templom legkisebb szélessége 15.000 méter.

tember hó 1-én kezdődik. Az új iskolai évre a beiratások augusztus hó 29—31 napjain, mindenkor d. e. 9—12 óráig, s d. u. 3—5 óráig fognak az iskola helyiségében (Várad-u. 2087. sz. a.) eszközöltetni. A felvételnél minden tanuló a szülőknek vagy ezek helyettesének kíséretében tartozik megjelenni. A szülők kéretnek, hogy gyermekeik születési évét és beiratás beiratásnál okmányilag igazolni sziveskedjenek. Várad-u. 2087. sz. a. 12. Materny Lajos, igazgató.

A nagyváradi új püspök beigtatása, mint most már véglegesen meg van állapítva, folyó hó huszonegyedikén fog végbemenni. Dr. Schlauch Lőrincz püspök 23-án délután érkezik Nagyváradra s a beigtatás másnap délelőtt lesz. A nagyváradi lat. szent. egyházmegye új püspöke jelenleg Oszterházy György, az ottani érsepségi Biharv. megye törvényhatóságát is beigtatása napjáról. Ez átirat augusztus 5-ik napjáról van keltezte. A level bevezető részében az új püspök felelmitvén azt, hogy a király által kinevezetett és a pápa által e kinevezés megerősítetett, tudatja a törvényhatósággal, hogy ünnepélyes székfoglalóját augusztus hó 24-ik napján tartandja meg. Kéri egyuttal a törvényhatóságot, hogy azon ünnepélyen vegyen részt.

Emléktábla. A czegléd-utczai templom homlokzatába elhelyezendő köralku márvány emléktábla látható a Boros Sándor k-várad utcai sírköve mellett. A táblára következő sorok vannak vésvé: „Szombathy István es neje Vörösmarthy Zsuzsanna alapítványból épült és a hívek adakozásából felszerelteszt 1887.”

A szülők figyelmébe. A Szepesség, derék polgári családnál 2 iskolás gyermek kedvező feltételek mellett teljes ellátást nyerhet. Egy más helyre csere kerestetik. Felvilágosítás: ad sziveségű Materny Lajos lelkész, miklós-u. 1905. sz.

Elkobozott halak. A II-ik ker. rendőr-kapitányság egy kosár romlott és bűzhödő ha-at kobozt ma el a piaczon. Kivánatos is, hogy rendőrségünk e nagyhőségben szigoruan ellenőrizze a közegészség ügyet.

A debr. kertészeti egylet izelő bizottsága, ezuttal minden héten szombaton délután 5—6 óra közt a czegléd-utczai csarnok helyiségben ülést fog tartani a végett, hogy a helybeli termelés folytán már meghonosult különösen piaci kedvelt gyümölcs fajok változatai s fajai — a gyümölcsészet kívánalmainak megfelelően tehát szakszerűleg meghatározassanak, és hogy ennek folytán az egylet kerttelepe részére — a fajok hiteles helyekről megszerezhető legyenek. Ez okból mind az egylet tagok, mind más érdeklődők felkértenek, hogy gyümölcs-termenyeikből koronként 3—3, egészséges példányt, a beklődő és a termelés helyének s utóbbi talajának megnevezésével a „csarnok”-ba beküldeni sziveskedjenek, hol is az átvétel iránti intézkedés már megtétezt. — A bizottsági elnök.

Távúzás a Balatonon. A hazai s külföldi lapok által különböző alakban emlegetett távúzást illetőleg kijelentem, hogy bizonyos feltételek mellett késznek nyilatkozom a Balaton tavát 96 óra alatt Keszthelyig végig uszni. A kikötött feltételek nem teljesítetvén a tervezett távúzás f. évi augusztus hó elején elmaradt. Minden félreértés kikerülése és téves magyarázatok megelőzése czéljából azonban tudatom, hogy az augusztusi regattából idejéig várak s a kikötött feltételek teljesítetvén kész vagyok a távúzás végzésére. Balatonfűred, 1887. jul. 12. Propper N. János.

Újnapotárak. A Debreczenben ifj. Csáthy Károly kiadásában megjelenő „Tárca napotárak”, melyek az előző években mindig utólsónak jelentek meg, minta mult évben ugy az idén is legelsőbbsen láttak napvilágot. Oszinte örömmel üdvözöljük ezen szerény vállalatot, mely már XXII-ik évfolyamát éri el s

A templom területe 828.00 méter. A templom belső magassága 19 méter. A torony szélessége 5.58. A torony magassága rud nélkül 55 méter.

Végre emlékeztetbe hagyjuk, hogy a debr. ref. új templomfelépítésének szerencsés végrehajtásában Gregerzen G. (Uilbrand) és társa Fischer Károly urak budapesti vállalkozó czég voltak foglalatások; a kiviteli tervnek, illetve rajznak szellemes készítője illetve a művészi alkotásnak vezetője és felügyelője budapesti műgyemtemi tanár Pecz Sámuel ur volt, kinek is ugy ritka képességgel párosult ügyességet, mint példátlan ügybizottságot s az építézet alatti felügyelésben lelkiismeretes eljárását dicsekedve hozzuk a tisztelt közönség tudomására.

Berekesztjük közleményünket azon hiedelemben, hogy az áldott emléku templomépítő alapítványozók, néhai Szombathy István és neje Veresmarthy Zsuzsanna, ug a templom felszerelésre kész szível jelenleg adakozók, az építésben foglalkozott Gregerzen czég és ennek képviselője Fischer Károly, végre az építézet vezetője s felügyelője Pecz Sámuel nevek, mig az új templom fennáll (álljon fel több századokon át), megmaradand a késő kor szives emlékeztetésében.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye alispánja az 1887. évi augusztus hó 3-án kelt 5746. számú rendeletével a szovát szoboszlói megyei uton Szovát községnél a Kősely patakon levő hid újabb felépítését 810 frt 59 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1887. évi augusztus hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára a Hajdúvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettnik.

A versenyzési óhajotok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, a részletes feltételekben előirt 5% nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1887. augusztus hó 4-én.

Hajdúmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Koszt adásra

vállalkozó kerestetik.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézetnél, mintegy 80 tanuló ellátására október elsejétől vállalkozó kerestetik.

Az üzlet csekély befektetéssel kezelhető, mert a felszerelést a tanítózat adja. Ajánlatok augusztus hó 20 ikáig elfogadtnak az igazgatóságnál, hol a feltételek megtekinthetők.

ELADÓ

250 darab 4 éves jó karban levő öri, 100 darab 3 és 4 éves tinó.

Értekezhetni Szabó Lajos fiai cézgnél Debreczenben.

Eladó tanyabirtok.

A Kőselyszegen mintegy 18 nyilas szántóföld szabadkézből eladó. — A feltételek alólírott ügyvéd irodájában megtekinthetők.

Szabó Antal ügyvéd.

Kereskedelmi akademia Debreczenben.

Államsegélyvel áll fenn. — 3 év folyamból. — Végzett hallgatók az egyévi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében részesülnek s azonnal alkalmazást nyernek bel- és külföldi nagyháznál, pénzbiztosító intézeteknél, gyárakban stb.

Az 1887/8-ik évi tanfolyam szept. 1-én nyílik meg. Értesítőkkel ingyen az igazgatóság.

csinos és elegáns kiállításán fogva méltó helyet foglalhat holgy közönségünk pipere asztalán s különösen újév gratulációira kellemes meglepetésül igen alkalmas. A legutóbbi országgyűlésen, midőn a naptárbeli felemelés se hozott indítványba, melyet azonban a pénzügy miniszter naptár-irodalmunk különben is csekély volta miatt el nem fogadott, a Csáthy Tárca-naptárát említették. — Csáthy Tárca-naptárát hivatalosan a külföldi nemű termékei kiszorítására az árak következők: Tárca naptár egyszerű kiadás 20 kr, diszkiadás 30 kr, selyem kötésű diszkiadás 60 kr, lap-naptár 16 kr.

* A nhatvan-u — baromvá-sártéri közutivasutról már kezdetben nyilvánított nézetünk legközelebbi ujjab megerősítést s igazolást nyert azzal, hogy — mint az engedélyesek választmányának f. hó 11-én tartott ülésében bejelentve lett — a kiépítés vezetésére a városi főmérnök ur vállalkozott s működését a végleges tervezet s költségvetés elkészítésével már meg is kezdte. — Kezesség ugyanis ez arra, hogy e vasut létesítése városi közérdek, — de arra is, hogy az jól s mielőbb kiépül, s hogy a tervezés szolid alapokon nyugszik. Csak ismételtük azért, miszerint e vállalat mielőbbi valóulását melegen dhajtuk s reméljük, hogy a létesítésben városunk minden polgára közreműködik.

* Szer a filloxera ellen. Töb-bet ér-e az eddig siker nélkül próbált sokféle szernél, próba döntheti el. Temesvárról írja az új övszer ajánlója, hogy tapasztalás szerint a filloxera szőlők közé vetett ott felnőtt és elszáradt kendernek eső és hó által történt szét-azása után a filloxera kivész és a szőlő ismét megjavul. Ezt a kenderből képződött maró lé okozhatja, mely a kenderzáratokban is minden élő lényt kipusztít. Az indítványozó szerint tehát a kenderzáratok vizét kell a szőlők öntözésére használni, de még jobb a szőlő közé vetett vagy edavitt kender apróra törve a földre keverni. Az egyszerű szer ajánlója megjegyzi, hogy szüret után a kendertilos-ból nyert hulladékkal is tesz kísérletet s tavaszra jó sikert remél.

* A nagy takarékpénztár aligazgatójává az elhunyt Muraközy Károly helyébe tegnap Bérffy Sámuel ur választott meg.

* Esküvő Bardi Lajos f. hó 16-án fog egybekelni a szentanna-utcai izr. imaházban Hendrei Anna kisasszonnyal. Aldás a frigyre!

* Közjegyzői jelöltnek a felkötési kir. közjegyzői irodába azonnal felvétetik egy a közjegyzői kamarába bejegyezhető jogvégett egyén. Felvilágosítást ad Dr. Sik János ügyvéd Debreczenben n. csapó-utczán 361. sz. alatt.

* Humor. Nőnevelés. Öreg ezredes (a növeldebből hazaérkezett unokahúgához): Hugom megérkezésed tiszteletére készitsem nekem egy grogot! Unokahug (zavartan): Grogot? Bácsikám azt nem tudok készíteni! Ezredes: Micsoda? még grogot sem tudsz készíteni? Hát mi az isten ayilát tanulatok voltaképpen abban a növeldeben?

* Balaton Fűreden. Hölyg: pompás az idő; uszókirándulást tehetnék. Ur: Nem tudok uszni. Hölyg: Hiszen tegnap azt mondta, hogy mindennap uszik. Ur: Igen, de nem tóban, hanem a boldogságban, ha önnel lehetek.

* A tyai oktatás. Tengeri fürdőbe vitte az apa a fiát és nagyon boszankodott, hogy ez nem bir megtanulni uszni. — Nem értem — ugymond — hogy lehetsz olyan ostoba Semmi sem könnyebb enél. Csak figyelemmel kell kíséred egy halat a vízben és hiven utánoznod kell minden mozdulatát.

* Köszönetnyilvánítás. T. Feldmann Sándor ur az ág hitv év. egyház-nak 15 frtot adományozni kegyeskedett. Midőn az adomány átvetélt nyugtázom, egyuttal kötelességemnek ismerem, az egyház nevében érte köszönetet mondani. — Debreczen, 1887. aug. 13. Materny Lajos ev. lelkész.

* Időjárás. Európában: A depressziók egyike (751—754) Orosz- másika (755—757) Olaszországban, a nagy légnyomás (761—763) a kontinens nyugoti részében van Közép-Európában az idő változó, hűvös, helyenkint esővel. Hazánkban: Eszaknyugotias, részben délkeleties, helyenkint erős szelekkel, a hőmérséklet kisebb, a légnyomás mindenütt nagyobb lett. Az idő változó, szeles, hűvös. Kis esők inkább délkeleten voltak. Kiltás a jövő időre. Hazánkban: Derős nappalra éjjeli felhőzések várhatók, helyenkint esővel, kevés hő-változás mellett.

* Hazánk s a külföld. Rövid hírek Kubinyi János tábornok Szegedre érkezett s a hadkernleti parancsnokságot átvette. — A Tiszavirág hasznosítása ügyében Szegeden értekezletet tartottak és kimondták, hogy a Tiszavirág kilóját a halászkötől 20 kr-ért vásárolják meg. — Szentesen Rác János gazdaember fölakasztotta magát; hátrahagyott levelében ugy intézkedett, hogy muzsikaszóval temessék s koporsóját kék atlással vonják be. —

A szentes-kunszentmártoni — helyi érdekű vasut építése serényen folyik s kétségtelen, hogy már a jövő hó első felében átadják a forgalomnak. — Az aradi román püspöki kerület egyházi tanácsa Temesvárott idézik, hogy Mehalán önálló román egyház-közseget alakítson. — A Merkel-féle amerikai Jovarda Aradon óriási közönség előtt tartott előadásokat három napig, onnan — Temesvárra ment át. — Blahán és Pál may Ilka már visszatért a fővárosba s a népszínházban más napokban a jászani fog mindkettő. — Borsodmegye alispánjának, Melczter Gyulának kocsiját a lovak elragadták s az alispán oly szerencsétlenül ugrott ki a kocsiból, hogy bal lábát kiürte. — Liptóme-gye Sztankova községében tűz ütött ki, amely gyorsan terjedt s 83 lakoházat és több meléképletet hamvasztott el. — Az aranyos-maróthi törvényeszk fogházából megszökött Eperjessy Rudolfot már megtalálták és letartóztatták. — Gödöllőn Váradi Zsigmond cipész három kis gyermekét kegyetlenül meggyilkolta s azután magát akasztotta föl; rémes tettenek okát nem tudják. — Vízhiány Páris most hasonló helyzetben van, mint volt Budapest ezelőtt néhány héttel, nincs víze Az utcákat nem lehet locsolni, minek következtében roppant nagy a por. A szökőkutakból egy csöpp víz sem szivárog. Sőt a Bois de Bouogne vendéglőben még egy pohár friss vizet sem lehet kapni. — Stan-le-y halálára vonatkozó hírek kétségtelenül megczafolták s azt jelentették, hogy halad czélja felé s azt mihamar eléri. — A német trónörökös, a kinek betegségét legújában igen veszedelmesnek jelzik, — rö id tartózkodásra Skóciába utazott. — A franciaia kormány a párisi világiállítás ügyében a hatalmakhoz kóriratot intéz, kimelve amaz előnyöket, amelyekben a kiállítók részesülnek. — Londonban a Whiteley-áruraktár, amely a világ legnagyobb áruraktára volt, leégett; a raktár csak részben volt biztosítva s a kár meghaladja az öt millió forintot. — Kátkov sirjára több mint száz koszorút helyeztek; az övezgyhez Boulanger tábornok is intézett részvétet sürgönyt. — Az orosz czár most azzal mulatja magát gacsinai magányában, hogy Xenia nagyhercegnőt zongorázni tanítja. — A Palesztinában alakult zsidó gyarmatok bronzból készült váltópénzt adtak ki s hoztak forgalomba; ily pénz Bácsba nagy számmal érkezett.

* Muzsák. — Piros könyv. A magyar nép számára írta P. Szathmári Károly. Imár második kiadásban bocsátja közre Révai testvérek budapesti kiadóhivatala. Tényeket sorol fel e kis könyv, mely tények megfigyasztták bennünk a vért, feldulják érzelmeinket, kétségek ejtenek jövőnk tekintetében, — mert rámutat arra, a mit semmifele önmítással mellőzni nem lehet, — hogy lassan, de biztosan pusztulunk és ha fel nem ébredünk tespedésünkből a honfoglalás ezer éves emlékünnepele alkalmával, felén tulra olvadunk le és elérkezik az idő, hogy maga a magyar ember is már csak emlék lesz egy szebb időből, mely után busulunk ugyan, de melynek visszaszerzéseért semmit sem teszünk. Melegen ajánljuk ezt a kis piros könyvet. Magyar szülők vegyéktek és olvassátok hogy meg menthessük önmagunkat. Hogyan, mi módon? Mely ezközök a legczelszerűbbek ehez? Megfelel rá a piros könyv. Építsünk óvó iskolákat, gyermekeink helyeket. Egy példány ára 15 krajczár.

* A z E. M. K. E. közgyűlése f. hó 28-án (vasárnap) tartatik meg, hazánk legközelebbi székely vémegegyében, Seps-Szent-Györgyön. Hatalmas nemzeti ünnep lesz az, melyre Budapestről az írők és művészek társasága is 100 főt meghaladó számban járul le. A közgyűléssel egy idejűleg az egyesület S.-Szent-Györgyön székely ipar és mezőgazdasági kiállítást rendez. Mielőtt a hivatalos program kiadatnék, jelezzük, hogy az erdélyi és a székelységet, valamint a szász megyéket és a székely fürdőket látni akaró egyesületi tagok számára az államvasutak összes vonalain 50 százalékos kedvezményű jegy áll rendelkezésre. A megjeleni óhajotok jelentkezéseiket S.-Sze t Györgyre, P o t s a József főispánnal az E. M. K. E. háromszékmegei választmánya elnökéhez siessenek megtenni, hogy a vasuti s szállásjegyek akadálytalanul megküldessenek. — Az elszállásolás a város közelében levő kies előpataki fűrdő díszes vendégszobáiban fog természetesen díjtalanul, eszközöltetni, honnan az egész társaság rendelkezésére ingyen kocsifuvarok fognak állani. E vadregényes vidék közlekedési viszonyainál fogva figyelemesen megjegyzendő, hogy az összes vendégek érkezésének augusztus 27-én reggeli 9 óra 6 perczkor kell a földvári vasuti állomásra megtérni, honnan ingyen kocsifuvar szállít az előpataki szállásokra. Ki aug. 27-én reggel Földvárra meg nem érkezik, számára ingyen fuvar nem álland rendelkezésre.

* Magyarországtörténete a népközlők számára. Irta Jókai Mór Révai testvérek budapesti könyvkiadóhivatala immár második kiadásban bocsátja közre e kézikönyvet, mely újabb kiadásból az első kiadás hibái is lehetőleg elmaradtak. Ára kemény kötésben 30 kr.

* Közgazdaság. — Bukások 1886-ban. A tavalyi évben is sok volt a bukás. A bécsi hitelezői védegyelet által kiadott statisztikai kimutatás szerint 1886-ban Magyarországon, Ausztriá-

ban és az elfoglalt területen összesen 1677 fizetésképtelenség fordult elő. Bécsben 199 bukás fordult elő 3.068,021 frttal, Budapestben 70 eset, 1.771,520 frttal, Prágában 42 eset, 336,766 frttal, Brünnben 22 eset, 805 696 frttal, Trieszt 22 eset, 128,000 frttal, Salzburgban 6 eset 84,024 forinttal, Insbruckban 7 eset, 66,450 forinttal, Krakóban 15 eset, 96,000 frttal, Szegeden 12 eset, 150,000 frttal, Debreczenben 11 eset, 100,000 frttal, Nagyváradon 5 eset 97,970 frttal. Ezen összegekbe csak azon tartozási tételek vannak fölvéve, melyek tudomására jutottak a hitelezői védegyeletnek.

* Gabnáarak. (Budapest terménytőzsde augusztus 13.) Buza júniusra 7.35—7.37 Buza őszre 6.80—6.82 frt. — Tengeri julius—aug.—ra 5.45—5.47 frt. Tengeri 1888 máj.—júniusra 5.77—5.79 frton. — Zab őszre 5.42—5.34 frton. — Káposztarepcze aug.—septemberre 11¹/₂—12 frton.

* Sertésvásár. A kőbányai sertéske-resk-csarnok távirata. — Augusztus 11. Az üzlet váltózatlán. — Magyar urasági öreg nehéz —.— frtig, magy. uraság fiatal közép 45.50—46.50 frtig, magy. uras. fiatal könnyű 45.—46 frtig, magy. uras. szedett nehéz —.— frtig, magy. uras. szedett közép 46 —46.50 frtig, magy. szedett könnyű 46—46.50 frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz —.— frtig, rom. bakonyi átmeneti közép —.— frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép —.— frtig szerb. átmeneti nehéz 44—44.50 frtig szerb. átmeneti közép 45.—46.— frtig, szerb. átmeneti könnyű. 44.—45.— frtig, hízó a vasutról mászáva —.— frtig, hízó 1 éves élőszulybap —.— frtig hízó két éves élőszulyban (makkos) —.— frtig, öreg makkos sertés élőszulyban, 46% levonással —.— frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 1%-os levonással métermázsánkint értendő. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban v.m fejében megértetik.

* Számtani rejtvény. Az osztásnak egy új módja. Miként lehetséges 5 személy között 5 tojást egy osztani el, hogy mindeniknek egy tojás jusson s mégis egy tojás a bögreben maradjon, melyben a tojások megfőzettek? (Megfejtők neveit közöljük s köztük Aug 25-én érdekes könyvet sorsolunk ki.) Multkori talányunk megfejtését (Semmi esetre) — melyre még alig volt példa — nem küldötte be senki

* Apró cseprő. — Huszárosan! Az abszolutizmus alatt történt. Megajándékozták az obsitos huszárát a kollégiumban a diákok egy csomó — dohánynyal; de hába intették, hogy dugja el a köpenyeg alá, ő nagy hivalkodva ment vele az utcán. Elibe kerül a zsandár s persze rögtön megállítja a dohány miatt. Mire így szól a huszár: — Odébb eredj, nimet, mert ha hozzám nyulsz, ugy lapitlak az anyaföldhöz, hogy ha megszólal a feltámadás trombitája, ugy könyörögsz az istenhez, hogy „uram, nem kelhetek fel, mert ide ragadtam.” El is párolgott a zsandár.

* Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre. Uradalom-vétel. Egy nemesi birtok méltányos áron megvételre kerestetik. E birtoknak jól berendezve és jó állapotban tartottnak kell lennie. Ajánlatokat egyenesen a tulajdonostól Bécsbe kérek intéztetni a kövekező czim alatt: Elisabeth-strasse, 2. Thausing E. Eduard, meghatalmazott jószágigazgató.

Legnagyobb raktár
ezüst, arany és gyémánt ékszerekben.

! MYOSOTIS !

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim b. tudomására hozni, hogy a legújabb s gyönyörű kivitelű

MYOSOTIS ÉKSZEREK,

mint: brochetük, karékek, fülbevalók, hajtük, kalaptük, medaillonok, nyakékek, kereszték, fésük, lánczok, flaconok, férfi melltük stb. (mind művészi kivitelű, füzben zománczozott, nefelejtsekkkel díszítve),

a legnagyobb választékban, igen jutányos áron kaphatók.

Tisztelettel
LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA
órák és ékszerész
Debreczen, a főposta tőszomszédságában.

! MYOSOTIS !

Ócska arany és ezüst órák teljes értékekben vétetnek.

Vésések
rcz és kőbe
legszébb ki-
vitellel.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
ingá és zsebórákban 1 évi jótállással.

Ékszer javi-
tások gyorsan
és
pontosan.

A DEBRECZENI
TERMÉNY- ÉS ÁRURAKTÁR
részvénytársaság

szellős, száraz és czélzertien berendezett

RAKTÁRAIT,

melyek a magy. kir. állan.vasutak pályaudvarával vasuti vágány által közvetlen összeköttetésben vannak, *folgó évi augusztus hó 1-én*, mindenn mű

gabona és egyéb áruk beraktározására, megnyitotta.

A vállalat elfogad: beraktározást, felette jutányosra szabott raktárbéért, elvégzi a szükséges kezeléseket, olc-ó árszabás mellett, megszerzi lehetőleg a kölcsön-zsákokat, a beraktározott árukra **előleget** ad — és elvállalja kívánatra a beraktározott áruk bizományi eladását.

Üzletszabályzatok és díjtelek kívánatra bérmentve küldetnek és mindenemű felvilágosítások készségesen adtnak.

A raktár: igénybe venni szándékozó t. felek, raját érdeklőkben kéretnek, hogy minden küldeménynél írásbeli rendelkezést tegyenek, illetve küldjenek az írá t, vajjon az árú zsákban maradjon-e, avagy kiöntessék? az utóbbi esetben mintogy milyen mennyiség jön egy áru-fából és végre, hogy a kiüritett zsákok hova küldessenek.

Jutalmazva a budapesti orsz. kiállitáson.

FELDSBERG ZSIGMOND
Tajt pipagyáros és mű-esztergályos.
Budapest, IV. Kigő-utca 3-ik szám, a városházter közelében.
Főközlet Muzeuntér nro 1. a Zrínyi ház.

Van szerencsém tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közö ségnek azon jelentést, hogy bű készlettel ellátott árutárammal 1887. Aug. 9-én kedden Debreczenbe érkeztem s az egész vásári időszakot itt töltöttem el. Midőn tisztelettel fölkérem hogy számomra becses meg- rendeléseit fentartani méltóztatassék, azon leszek, hogy méltányos feltételek és a legjutányosabb árak mellett közmegelégedést érjek el minden tekintetben. — A tavaszi idényre különösen ajánlom igen elegáns stíléttel ellátott lovag pálczáimat. Minden készítményemnek jóságáról és valódiságáról ke- zesség nyújthatik.

Valódi tajtek és borostyanért jótallok.

Mély tisztelettel
FELDSBERG ZSIGMOND.
Müller E. kép- és tükörraktára mellett,
Állandó raktár: BUDAPESTEN, kereskedelmi múzeum.

KEDVEZŐ ALKALOM
olcsón vásárolhatni!

A volt **Dáné István**-féle, most **Wenger Lajos** piacz-utczai kereskedésében levő áruczikkek

gyári áron alkál
adatnak el, u. m.:

Női-, férfi- és gyermek-lábbelik,
Uti bőröndök és kézi táskák,
Evő-eszközök,
Esernyők,
Albumok,
Ruha-, haj- és fog-kefék,
Szappanok és illatszerek,
Zsebkések,
Ollók,
Függönytartók,
Pénztárczák,
Ételhordó tálczák,
Pipák és szivar-szipkák.

A nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esd
WENGER LAJOS.

S Ü R G Ö N Y !

Van szerencsém a t. cz. közönséggel teljes tisztelettel tudatni, hogy a jelenlegi vásárra nagy raktár **karlsbadi, nürnbergi, baseli, dresdai és lipcsei**

mézeskalács süteményekkel

megerkeztem, a melyek kitünőségüknel fogva mindentűt, de különösen a budapesti országos kiállitáson nagy elismerést nyertek, s mint saját készítményeim kitűntek.

Az eladási helyiség a vásártéren piros czégű sátorban e czim alatt:
„Magyar czukor és méz-sütemények gyára Budapestén”
Huszár-utczá 5. szám. Ez előtt Drezdában.

Oertel Károly.

Margitszigeti gyógy-fürdő.
Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg ártézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészu- lékkel, nagyszerű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kü- és belföldi apok, telefon, táviráda összekött-téssel, naponta zene.

Korallakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménye használ- tatott:

Köszvény, az izületek, izmok, csontbántalok, ideghüvely, idült csuz. A csuz, köszvény, orvomi behatások, typhus után fellépő hűdések, zsábk, csontbántalmak, c ontszút, izületi bajokat és külsértéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegok, merevesség, hűdés, bőrbántalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvely-bántalmak. Még arra is figyelim ztet- jük a t. cz. közönséget, hogy a szigeten villamos fürdők dr. Borda legújabb rendszere szerint rendezettek be, melyek a köszvényes, c úzos és ideges bántalmak, valamint a hűdések és az ischiásnál a fürdészetben igen hathatós segéd gyógyeszközt képez. A hév- víz belseőleg eredménytel használattott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszerár, illetve mindenemű ásványvízzel. Rendelő orvos: **dr. Verzár.** Bérlet-knéi egy a fürdő-, mint a menetjegyek együttes váltásánál árleengedés.

A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal óránkint kétszer közlekedés.

A fürdő-idény tartama május 1-től okt. elejéig
Augusztus 20 átol kezdve a lakások rendes árából 20% engedély.
A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irod.ban.

Budapest.
A margitszigeti felügyelőség.

A LEGJOBB ALKALOM!
Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk
legolcsóbbani beszerezhetésére.

Köztudomásra hozom, hogy helyben, főpiacz, a **BIEDERMANN-PALOTÁBAN** május óta fennállott c- ipő-üzlettel felhagytam és az abba levő egész czipő- árú-raktárú fő üzletembe,

piacz-utczá, a városház épületébe
helyeztem át.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt idény daczára is **raktáramat csökkenthessem**, áruimat oly **olcsó áron** bocsátom a vevő közönség rendelkezé- sére, aminőket még **Debreczenben nem számertek.**

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,
főpiacz, a városháza épületében.

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások
gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Az arany csizmához.